

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

29 ביוני 2022

935

ל' בסיוון התשפ"ב

עמוד

הצעת חוק הגנה על זכויות ילדים נפגעי עבירת המתה בדירת המשפחה, התשפ"ב–2022

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברות הכנסת מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק הגנה על זכויות ילדים נפגעי עבירת המתה בדירת המשפחה, התשפ"ב-2022*

הצעות חוק הכנסת – 935, ל' בסיוון התשפ"ב, 29.6.2022

הגדרות

1. בחוק זה –

"דירה משותפת" – מקרקעין משותפים שהם דירה של בני זוג המשמשת להם למגורים או זכויות משותפות בדירה המשמשת לבני זוג למגורים;

"ילד" – ילדם המשותף של בני הזוג או ילדו של בן הזוג הנרצח, ובלבד שמתקיימים בו כל אלה –

(1) טרם מלאו לו 21 שנים;

(2) הוא היורש על פי דין או הזוכה על פי צוואה בחלקו של בן הזוג הנרצח בדירה המשותפת;

"ניהול הדירה המשותפת" – כל החלטה הנוגעת להחזקה, שימוש, השכרה, שיעבוד, ביצוע שינויים בדירה המשותפת, לרבות מכירתה ולמעט החלטה על הענקתה כמתנה;

"עבירת רצח" – עבירה לפי סעיפים 300 או 301 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.¹

זכויות ילדים בדירה.2 המשותפת

(א) על אף האמור בכל דין, הורשע אדם בעבירת רצח של בן זוגו (להלן – בן הזוג הרוצח), והייתה לבני הזוג דירה משותפת, יחולו ההוראות האלה:

(1) החלטות באשר לניהול הדירה המשותפת יתקבלו על ידי הילדים בלבד ללא צורך בהסכמת בן הזוג הרוצח; היו הילדים קטינים, לא יהיה בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיפים 4 ו-20 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962²;

(2) על אף האמור בפסקה (1), החלטה בדבר עסקה במקרקעין הטעונה רישום תאושר על ידי בית המשפט;

(3) אין באמור בהוראות פסקה (1) כדי לפגוע בזכותו של בן הזוג הרוצח לקבל את חלקו היחסי בדמי השכירות או בתמורת הדירה, אם החליטו הילדים על השכרת הדירה לאחרים או על מכירתה.

* הצעות חוק מס' פ/718/24 (מספר פנימי: 2156664), פ/1785/24 (מספר פנימי: 2159317) ו-פ/1786/24 (מספר פנימי: 2159416); הועברו לוועדה ביום י"ט באב התשפ"א (28 ביולי 2021).

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

(ב) הוגש נגד אדם כתב אישום בעבירה של רצח בן זוגו והייתה לבני הזוג דירה משותפת, יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות סעיף קטן (א), עד למתן פסק דין חלוט בעניינו, ובלבד שבתקופה האמורה הילדים לא יוכלו לקבל החלטה על עסקה במקרקעין הטעונה רישום.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בסמכות בית המשפט לפי סעיף 8 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973³, לקבוע נכסים ששוויים לא יאוזן בין בני הזוג.

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לסייע בהתמודדות עם מצבים מורכבים שבהם ילדיו של מי שנרצח על ידי בן זוגו נדרשים להתנהל מול בן הזוג הרוצח בסוגיות הקשורות בדירת המגורים, ולאפשר להם להמשיך להתגורר בדירה או לקבל לגביה החלטות אחרות בלי שיידרשו לקבל את הסכמתו של בן הזוג הרוצח או להתדיין עימו.

לפיכך, מוצע לקבוע כי ילדיהם המשותפים של בני הזוג או ילדיו של בן הזוג הנרצח, אשר טרם מלאו להם 21 שנים והם היורשים על פי דין של בן הזוג הנרצח או הזוכים על פי צוואה בחלקו של בן הזוג הנרצח בדירה המשותפת (להלן – הילדים), יוכלו לקבל החלטות באשר לניהול הדירה המשותפת של בני הזוג ללא צורך בהסכמת בן הזוג הרוצח, ובכלל זה החלטות הנוגעות להחזקה, שימוש, השכרה, שיעבוד, ביצוע שינויים בדירה המשותפת, לרבות מכירתה ולמעט החלטה על הענקתה כמתנה. אם החליטו הילדים למכור את הדירה או להשכירה לאחרים, לא יהיה בכך כדי לגרוע מזכות בן הזוג הרוצח לקבל את חלקו היחסי בתמורה או בדמי השכירות. ואולם, אם החליטו הילדים להתגורר בדירה, הם לא יידרשו להעביר תמורה לבן הזוג כאמור.

מוצע כי ההסדר המוצע יחול משלב הגשת כתב אישום נגד בן הזוג הרוצח עד לקבלת פסק דין חלוט בעניינו, למעט החלטות בדבר עסקה במקרקעין הטעונה רישום כגון מכירת הדירה או שיעבודה.

השפעה על זכויות הילד

הצעת החוק נועדה לדאוג לטובתם של ילדים שאחד מהוריהם נרצח על ידי בן זוגו, כך שיוכלו להמשיך להתגורר בדירה המשותפת של בני הזוג או לעשות בה שימוש אחר ללא צורך בהתדיינות עם בן הזוג הרוצח.

יוזמות: חברות הכנסת קרן ברק, עאידה תומא סלימאן, ג'ידא רינאוי-זועבי

³ ס"ח התשל"ג, עמ' 267.